

Dôvod toho, že mlynár, ktorý sváža, počíta výlohy sváženia na úkor hodnoty mlynských produktov, bol by s hľadiska dobrých mravov súťažne závažným len, keby sa dokázalo, že práve žalovaní skracovali hodnotu meliva. O dokázanie toho sa žalobníci ani nepokúsili.

Práve okolnosť v posudku sväzu malomlynárov uvádzaná o nespočetných schôdkach venovaných tejto otázke svedčí, že šlo o prelom starého zvyku svážania a že nazeranie na tento zvyk nebolo medzi malomlynármi jednotné, hoci prevažovalo stanovisko proti tomuto zvyku.

Odvolací súd — osvojivší si skutkový stav zistený prvým súdom — zistil tiež, že iný malomlynár Vincenc T. od svážania odstúpil až 20. marca 1935 len preto, lebo sa dozvedel od revíznej komisie, že bude od takto získavaného obilia platiť daň (srov. k tomu odst. 14 vyhlášky min. financií čí. 79/1932 Sb. z. a n.).

Z toho je zrejmé, že nie všetci malomlynári, ktorí zanechali starého zvyku, učinili tak len z dôvodov súťažnej solidarity a v presvedčení, že odporuje dobrým mravom súťaže.

Správne odvolací súd dovodil, že si nemožno všímať ani zákazu inkriminovaného konania, uvedeného v 3. odst. § 17 zákona čí. 168/35 Sb. z. a n., ktorý v dobe, keď sa zistené činy žalovaných stali, ani neplatil, nehľadiac na to, že nie každé prestúpenie zákazu, vydaného pri úprave niektorého zárobkového podnikania ipso facto znamená nekalú súťaž. To plynie jasne z prepisu 2. odst. § 4 vlád. nariadenia čí. 116/35 Sb. z. a n.

Bolo preto treba riešiť vec podľa konkrétnych okolností prípadu.

Tomuto požiadavku vyhovel odvolací súd, keď poukázal tiež na to, že ani zemský úrad v Brne ako živnostenský úrad druhej stolice neschválil usnesenie živnostenských spoločenstiev (v zemi Moravskoslezskej), obsahujúce zákaz námezdným mlynárom svážať obilie a rozvážať múku, a keď také svážanie, resp. rozvážanie podľa pomerov, ktoré existovali v dobe žalobných činov, kladal za také obvyklé vedľajšie plnenie, ktoré bolo podľa povahy veci účelné k uskutočneniu výkonu alebo jeho ľahšiemu užívaniu (§ 3 h) zákona z 12. apríla 1935 čí. 75 Sb. z. a n.).

Tieto závery dovolacia žiadosť v podstate nebola v stave vyvrátiť.

Keď žalovaní trvali na svážaní podľa starého zvyku, hoci proti tomu vystupovali iní mlynári, resp. ich organizácie, nemožno aspoň dotiaľ, dokiaľ táto otázka nebude právne upravená, určiť, že sa prehrešili proti dobrým mravom súťaže.

Bola preto žaloba právom zamietnutá.

Čís. 15092.

Smlouva, kterou se majitel koncesované autodopravy zavázal železniční správě platiti určitou částku na úhradu ztrát na příjmech způsobných železniční správě jeho autobusovou dopravou, jest platným právním důvodem, zavazujícím smluvníka k plnění. Dodatečnou nemožnost plnění jest posuzovati podle okolností jednotlivého případu.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1936, Rv I 925/34.)

Žalovaný smlouvou sjednanou dne 28. května 1927 s ministerstvem železnic zavázal se platiti železniční správě na úhradu ztrát na příjmech způsobených železniční správě jeho autobusovou dopravou ročně 25.000 Kč, splatných čtvrtletně předem. Žalovaný ujednané splátky nedodržel a dluhuje včetně splátek, dospělých za sporu na celkem 37.528 Kč. Smlouva nabyla účinnosti dnem 1. července 1928. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Mylně dovozuje dovolatel, že smlouva jest neplatná a neúčinná, poněvadž prý schází zavazovací a právní důvod, že jde o smlouvu abstraktní, což dovozuje z toho, že nebylo v době uzavření oné smlouvy zákonného předpisu, aby se koncesionář zavázal železniční správě k plnění odškodného za to, co železniční správě ujde na příjmech z osobní dopravy následkem provozu autobusové dopravy žalovaného. Neboť tím vlastně vytýká nezákonnost koncesní listině, pokud ukládá podnikateli plnění podmínky sjednané zvláštní dohodou se státní správou železniční. Než o to v souzeném případě nejde, poněvadž se to týká otázky, zdali udělení koncese může býti učiněno závislým na takové podmínce, a týká se to tudíž veřejnoprávního poměru žalovaného ke státu, nikoli soukromoprávního poměru žalovaného jako podnikatele k železniční správě rovněž jako podnikatele. Proto jest zcela samostatně, nehledíc na onu podmínku koncesní listiny, řešiti otázku, zdali soukromoprávní smlouva jest platnou a účinnou v poměru žalovaného podnikatele k žalujícímu státu jako podnikateli. Podle § 859 obč. zák. se závazek k plnění zakládá na zákoně, na právním jednání anebo na utrpěném poškození. Že smlouva jest právním jednáním, o tom není pochyby, a tvoří proto zmíněná smlouva právní důvod (titul). Hmotný důvod, proč žalovaný onu smlouvu uzavřel (causa v subjektivním smyslu), spočívá v tom, že chtěl železniční správě nahraditi škodu, kterou by ona utrpěla na příjmech ze svého podniku provozem jeho autodopravy, a to proto, aby mu neučinila překážky v dosažení koncese pro jeho autobusovou dopravu. Tento důvod, proč zavázavší se strana se dala pohnouti k smluvnímu závazku, nemusí spočívatí jedině v některém účelu, jaký sledují smlouvy výslovně upravené občanským zákonem anebo jinými zákony (na př. koupě, zápůjčka, směna, darování atd.), nýbrž stačí i jiný dovolený důvod, sledující nějaký hospodářský účel. O abstraktní vůli lze mluvití jen tehdy, když vůle byla projevena o sobě bez jakéhokoliv rozumového účelu a bez materiálního důvodu a stala se pouhým formálním jednáním. O to však v souzeném případě nejde. Nejde tu také o pouhé darování (§ 938 obč. zák.), které předpokládá, aby obdarovatel z pouhé štědrosti se k plnění zavázal, neboť protihodnota byla v tom, že železniční správa nečinila žalovanému překážek v dosažení koncese pro autobusovou dopravu. Závazek žalovaného nezanihl ani za dobu ode dne 1. ledna 1933 počínaje přes to, že dnem 31. prosince 1932 nabyl účinnosti zákon čís. 198/32 Sb. z. a n., jenž ukládá koncesionáři

tíživější závazky, než tomu bylo před tím, neboť z toho ještě nevyplývá, že podstatné okolnosti se tak změnily, že by nebylo lze rozumně na žalovaném žádati, aby smluvně převzatý závazek i dále plnil. Takové okolnosti jest posuzovati podle právních pravidel §§ 936 a 1447 obč. zák. o dodatečné nemožnosti plnění, čímž jest rozuměti nejen dodatečnou absolutní (logickou) nemožnost plnění, nýbrž i tak nepoměrně tíživé plnění, že by nebylo odůvodňovalo s rozumového a hospodářského hlediska převzetí tohoto závazku, kdyby byl tak tíživým již v době jeho převzetí. Okolnosti takové by bylo posuzovati podle jednotlivého případu a, poněvadž žalovaný žádných takových okolností nepřednesl a z pouhé změny zákona ještě nelze na ně souditi, není ani tato námitka důvodná, nehledě ani k tomu, že žalovaný měl možnost žádati za snížení výše svého plnění podle zmíněné smlouvy.

Čís. 15093.

Mezinárodní doprava železniční.

Nepředepsal-li odesílatel (v Rumunsku) pro přepravu zásilky po polském území použití výjimečného tarifu C 1 jakožto nejnižšího tarifu, nýbrž předepsal-li jen přepravní cestu, to nestačí, aby pro tento úsek přepravy bylo použito výjimečného tarifu, i když byla udána polská stanice, pro kterou platí výjimečný tarif, a nemůže odesílatel z toho, že železnice použila pro výpočet dovozného po území polském místního tarifu polského, uplatňovati nárok na vrácení přeplatku.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1936, Rv I 1192/34.)

Žalující koupila v Rumunsku dobytek, jenž byl jí poslán přes polské území. Žalovaný čsl. stát na to vybral od ní plné dovozné, zejména pokud připadalo na trať polskou. Žalující přednesla, že dovozné připadající na polskou trať bylo počítáno nesprávně, neboť mělo býti počítáno správně podle polského výjimečného tarifu C 1, který poskytuje slevy oproti normálnímu dovoznému o 30% (o 15%). Polská železnice je povinna použití tohoto výjimečného tarifu podle čl. XX. čsl.-polské obchodní úmluvy z roku 1926, poněvadž zmíněný tarif jest na železnici polské tarifem poskytujícím nejnižší výpočet dovozného. Tohoto tarifu nutno použití podle obchodní úmluvy i tenkrát, nebyl-li odesílatelem v nákladním listu předepsán, poněvadž tento tarif platí v přepravě vnitrozemské ze všech polských stanic do všech pohraničních bodů, aniž by bylo třeba ho v nákladním listě předepsati. Žádá proto žalobou rozdíl mezi zaplaceným normálním dovozným a dovozným zlevněným. Žalovaná namítla, že dovozné bylo správně počítáno podle normální sazby. Výjimečného tarifu C 1 nelze použití, poněvadž podle podmínek pro použití dovozních, vývozních a průvozních tarifů na str. 37 polského tarifu, možno výjimečný tarif C 1 počítati jen tenkrát, byl-li odesílatelem v nákladním listě předepsán. Ustanovení československo-polské obchodní úmluvy nemůže se žalobce dovolávati, poněvadž tato úmluva jest úmluvou mezistátní a váže toliko zúčastněné státy, nemá však účinku proti